

۱۹۹۲

دانشگاه تهران

دانشکده داروسازی

پایان نامه

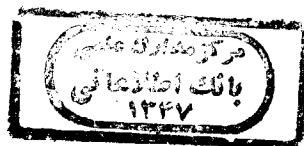
برای دریافت درجه دکترا

موضوع :

بررسی موادغذائی موجود در گیاه آلو

برای هنرمندی :

جنت آقای دکتر فرج الله فرهی

نگارش :

ربابه وحید رودسری

سال تحصیلی ۱۳۵۸-۵۹

با تشکر از :

استاد محترم جناب آقای دکتر فرج الله فرهی و خانم دکتر
سویت لانا بدليا نس که همواره از راهنمایيهاي ايشان
در تدوين اين رساله بخوردار بوده‌اند.

۸۹۹۰

تقدیم به :

پسندروم ادراعیزیزم

تقديم به

هیئت محتشم قضیات

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱	بخش اول کلیات
۲	مقدمه
۳	بررسی خصوصیات کیا ه شناسی آلو
۴	موادشیکیا بی موجوددر آلو
۵	— اسیدها
۶	.. عناصر
۷	— ویتا مین ها
۸	— اُ — فنبل فنل
۹	— پیگما نهایا
۱۰	قندها و ترکیبات وابسته
۱۱	قندهای ساده
۱۲	دی ساکاریدها
۱۳	اعمال قندها
۱۴	پروتئینها

۲۴	طبقه بندی پروتئین های گیا هی
۲۶	تفاوت پروتئینها ی گیا هی و حیوانی
۲۷	لزوم پروتئین در غذا
۲۸	اسیدهای آمینه
۲۹	اسیدهای آمینه ضروری
۳۰	انتشار اسیدهای آمینه در گیاهان
۳۱	اعمال آمینه اسیدها در بدن
بخش دوم - آزمایشات عملی :	
۳۳	نمونه مورد آزمایش
وسایل و مواد مورد استفاده در کارهای عملی تعیین مقدار	
۳۴	پروتئین تام
تعیین مقدار پروتئین تام بر اساس کجلا ل	
۳۵	اساس کار
۳۶	روش کار
۳۷	محاسبه و نتیجه
۳۸	وسایل و مواد مورد استفاده در کارهای تجربی آمینو اسیدها

۳۹	واکنش نین هیدرین
۴۲	استخراج آمینواسیدهای آزاد از آمینواسیدهای پروتئینی
۴۳	هیدرولیز آمینواسیدهای پروتئینی
۴۴	تشخیص و تعیین مقدار اسیدهای آمینه پروتئینی
۴۴	روش محاسبه و نتیجه
۴۷	تشخیص اسیدهای آمینه آزاد
۴۸	وسایل و مواد مورد استفاده در کارهای تجربی قندها
۵۰	استخراج قندها
۵۰	روش تشخیص قندها
	تعیین مقدار قندها به روش لوف و شورل
۵۱	اصول کار
۵۱	روش کار
۵۳	محاسبه و نتیجه
	تعیین مقدار گلوكز به روش دومتری
۵۵	اصول کار
۵۵	روش کار

عنوان

صفحة

٥٦	مما سبه و نتیجه
٥٦	تعيين مقدار فروكتوز
٥٦	محاسبه و نتیجه
	تعيين مقدار ساکارز
٥٧	روش کار
٥٧	محاسبه و نتیجه
٥٨	خلاصه و نتیجه
٦٠	منابع و مأخذ

بنام خدا

بخش اول

کلیات

مقدمه

از سالها پیش و بویژه پس از جنگ جهانی دوم مسئله گرسنگی و کمبود مواد غذایی و تکثیر نفوس کره زمین مدام مورد توجه دانشمندان و کارشناسان را بخود معطوف داشته است و در سالهای اخیر مطبوعات جهان از این امر بحث‌نمای "بزرگترین مسئله قرن ما"، خطری و حشتناک تراز بمب اتمی"، "یک مشکل عظیم بین المللی" ، "شبحی که دنیا را به نیستی تهدید میکند" سخن میگویند و با آمار روا رقام گویا یی که از طرف کارشناسان ملل متحده تهیه میشود سخنان خود را معتبر و مستند می‌سازند. این ارقام حاکی از آنکه دو سوم از جمعیت جهان در چنگال بی‌رحمی گرسنگی رنج میبرند و اگر نسبت افزایش جمعیت در کشورهای آسیا یی و افریقا یی و امریکای جنوبی بدین منوال ادامه یابد بدون اینکه در زمینه تهیه و تولید خواربار توفیقی نصیب جهان نباشد با یادبود تردید فاجعه و مصیبتی عظیم را در کمین اندها م بشریت آماده دید.

هدف از عبارت گرسنگی با یاددا رینجا روشن شود. در گذشته این کلمه را برای بیان محرومیت از غذا جهت سدجوع بکار میبرند و در آن زمان تعداد کسانی که از گرسنگی می‌مردند محدود بوده افراد خیلی لاغر که براثربی خوراکی کا مل جان میدادند، مانند آنها که در دوران قحطی از بین میرفتند اما اخیراً گرسنگی

به معنای نوینی هم بکاررفته است، به معنای کمبودیکی از چهل عنصر غذایی ضروری برای تضمین سلامت انسانی. فقدان یکی از این چهل عنصر موجب مرگ پیشرس میشود، گوینکه انسان در آنحال به هیچوجه دچار بیغذائی کامل نباشد. فقدان کامل خوراک آنچنان که درسالهای قحطی اتفاق میافتد همیشه یکی از علل مرگ و میرهای مهم بوده است و در طی سالهای اخیر چنین گرسنگی بیشتر از جنگ موجب مرگ مردم شده است. اما اگر مقابله کنیم تعداً دقرباشیاً این نوع مرگ به مراتب کمتر از تعداً دکسانی است که بر اثر تنفسیه شارسما برای حفظ سلامت مستعداً بستلا به بیماریهای ناشی از کسر مواد غذایی میگردند و اگر برای کلمه گرسنگی این معنای وسیع را قائل شویم آنوقت به موجب ارزیابی که پیش از جنگ اخیر صورت گرفته است دو سوم مردم جهان گرسنه هستند. یک کمیته امریکایی این رقم را به هشتاد درصد بالغ میداند. (۱) با توجه به مسائل فوق، امروزه از همه امکانات موجود برای جبران کسر مواد غذایی استفاده با یافته شد. در این میان ترکیبات گیاهی با یافته مورد بررسی قرار گیرد و حداکثر بهره برداری از مواد غذایی آنها بعمل آید. آلو یکی از گیاهان بومی ایران است که شامل مواد متنوع غذایی است، بخصوص دانه‌آلباله‌ای این نظرخواهی همیت است و با توجه به کمبود مواد غذایی بسیار استفاده از روشهای مناسب این دانه‌ها را برای غذای انسان آماده کرد.

بررسی خصوصیات گیاه شناسی آلو:

آلو از تیره گل سرخیان^۱ میباشد. این تیره دارای جنس‌های بسیار به اشکال گوناگون است. گل‌های آنها دارای پنج کاسبرگ و پنج گلبرگ و پرچمهای بسیار است که برخلاف آله‌ها بساک آنها بطرف داخل برگشته است. برگهای آن در بعضی انواع مرکب و برخی ساده است، تخدان آنها به اشکال مختلف دیده میشود که از هر نوع آنها میوه، مخصوصی تشکیل می‌یابد که بعضی از آنها میوه ساده و برخی میوه مرکبند، به این جهت آنها را به چندین دسته تقسیم می‌کنند.

^۲ جنس گوجه در دستهٔ بادامی‌ها قرار دارد.

این دسته دارای مادگی ساده است و در آن دو تخمک دیده میشود میسوه^۳ آنها شفت یعنی دارای برون بر آبدار و هسته‌ای سخت است و در این هسته معمولاً یکی از دو تخمک از میان میرود و دیگری بزرگ شده هسته بادامی می‌سازد و میوه‌های این دسته معمولاً خوراکی و درختان مختلف آنها در کشورهای مختلف پرورش داده شده، بواسطه پیوند، جنس‌های دورگه و جنس‌های جدید از آنها بدست می‌آید (۲).

1- Rosacees

2- Prunus

3- Amygdales

درگذشته داشتمندان تا کسونو میست و جنس گوجه و گیلاس را تحت یک نام
 داخل مینمودن دولی اکنون آنها را از یکدیگر جدا می‌سازند. در هر حال گونه‌های
 مختلف گوجه در ایران بخوبی مشخص و نامگذاری نشده است. صعبی که از تنفسه
 این درختان ترشح می‌شود در نقاط مختلف بنا مهای جدو، جودو، انگرم و زدو
 نامیده می‌شود و از جنگلهای غرب بختیاری جمع آوری و بخارج صادر می‌شود.
 برگهای گوجه در داخل جوانه بحال پیچنده است و بدینوسیله از گونه‌های
 گیلاس که برگها یسان در داخل جوانه دوتا می‌باشد، متمايز می‌گردد. گلهای
 آن پیش یا پس از بازشن برج و یا همزمان با آن شفته می‌شود.
 میوه گوجه شفت خشک یا گوشته ناشکوفا، کبود و گرد آلود است و هسته آن
 تخم مرغی فشرده با سطح صاف یا زبر می‌باشد.

مختلف بشرح زیر است :

Prunus X domestica L. لاتین

Prunier de Damas فرانسه

Plum، Garden plum ، Damson انگلیسی

آلمانی

Zwetsche

این درخت در جنگل‌های شمال کشور از پهلوپیدز و بندرگرتاگیلان و نیز در کرمانشاه و بیستون و آذربایجان غربی انتشار دارد و در جهود و شیراز هم در با غات دیده می‌شود.

درختی است به ارتفاع ۱۲ متر و غالباً بی خاراست و شاخه‌های جوان آن خزی است و سپس صاف می‌شود. برگها بیش بیضی شکل و یا کشیده با نوک تیز یا کندو حاشیه‌آن با دندانه‌ای کندوکمانی است. پشت و روی برگ خزی است و سپس روی آن صاف می‌شود. ابعاد آن 15×10 سانتی متر و بُعد برگ آن بطول ۲ سانتی‌متر است.

قطر گلهای آن $1/5 - 2/5$ سانتی‌متر و پایک آن صاف و یا خزی بطور ۲ سانتی‌متر است. میوه آن شبه تخم مرغی و یا تقریباً گرد است و برنگ‌های مختلف زرد، سرخ، بنفش تا کبود دیده می‌شود و دارای هستهٔ تخم مرغی کشیده یا بیضی است و بگوشت میوه چسبیده است. (۳)

مودشیمیائی موجوددر آلو

اسیدها - اسیدمالیک و اسیدسیتریک^۱ از اساسی ترین ترکیبات اسیدی

این میوه هستند (به مقدار ۸۵-۹۰%). مقدار اسیداکسالیک در میوه آلوکمتر^۲

از ۰/۲٪ است.^(۴)

انواع مختلف آلو را از نظر مقدار اسیدسیتریک موجود در مراحل مختلف

رشدمورد بررسی قرارداده اند. همچنین چگونگی تجمع اسیدتارتیک و اسید

مالیک در آنها مطالعه شده است و در مورد پرنوس دامستیکاتام اسیدها از جمله

اسیدسیتریک در طول رشد کا هش پیدا میکنند (در ابتدای تشکیل میوه بمقدار

۰/۹٪ و در پایان رشد میوه بمقدار ناچیز موجود است). در تما انواع با رشد

گیاه مقدار اسیدتارتیک به صفر میرسد. در حالیکه مقدار اسیدمالیک به نصف

کا هش پیدا میکند.^(۵)

اسیدکلروژنیک^۶ و اسیدفسفریک نیز در آلو پیداشده است. در بیشتر

نمونه هایی که مورداً زما یش قرار گرفته اسیدکینینیک یا فت شده است.^(۶)

۱- Malic acid

2- Citric acid

3- Oxalic "

4- Chlorogenic acid

5- Quinic